

FASE 1: TREBALL PREPARATORI

INFORME DE LA SESSIÓ DE DEBAT A ENCAMP

INFORME DE LA SESSIÓ DE DEBAT A ENCAMP

Dia: 06/10/2025	Hora: 20.30h	Lloc: Complex Esportiu i Sociocultural d'Encamp
Participació: 8 persones (2 dones i 6 homes)		

Ordre del dia de la sessió

- Benvinguda institucional i presentació genèrica del procés i de la sessió **5'**
- Contextualització i explicació de la dinàmica que es realitzarà i del programa de la jornada **5'**
- Presentació d'informació de context **15'**
- Treball en grups: Identificació de característiques d'un futur a assolir/ un futur a evitar en relació als diferents àmbits de debat **30'**
- Treball en plenari: Posada en comú i classificació de les targetes **25'**
- Treball en plenari: Identificació de reptes/dificultats per assolir el futur desitjat **35'**
- Distribució d'un qüestionari d'avaluació **5'**
- Agraïments i comiat

Introducció a la sessió

Elisenda Vives i Manel Riera, copresidents del Comitè Rector del procés participatiu "Tracem el futur d'Andorra en un món que canvia", donen la benvinguda a la sessió i contextualitzen que aquest projecte té l'objectiu de definir, de manera col·lectiva, els reptes de l'Andorra dels pròxims anys.

Indiquen que aquestes sessions, organitzades amb la voluntat de recollir aportacions de la ciutadania, dels agents socials, econòmics i culturals, són una primera fase del projecte. Durant el mes de gener del 2026 s'impulsarà una assemblea ciutadana, la segona fase del procés, formada per una mostra representativa de la societat andorrana.

Yvan Lara, d'Andorra Recerca i Innovació, explica que aquest procés participatiu està impulsat des del Govern, el Consell General i els Comuns. La secretaria tècnica és assumida per Andorra Recerca i Innovació i compta amb el suport tècnic de la secretaria d'Estat d'Igualtat i Participació Ciutadana. Afegeix que s'ha contractat a una empresa per dinamitzar les sessions sectorials i parroquials amb la ciutadania, EDAS. Remarca que aquest treball parteix d'un exercici previ de definició de reptes de futur de la societat andorrana, recollits en el procés "Andorra: reptes de futur" dut a terme l'any 2021.

Manel Gil, d'EDAS, planteja que l'objectiu de la sessió és doble:

- D'una banda, construir una visió en positiu, sobre quin és el futur desitjable en relació amb els àmbits de debat en el context andorrà.

- D'altra banda, identificar des de la perspectiva de les participants què cal tenir en compte per assolir aquest futur desitjat, és a dir, recomanacions.

Recull d'aportacions de la sessió

En relació a les visions de futur i els escenaris desitjables, es recullen les següents aportacions:

- **Salut i cohesió social:**
 - Una Andorra més integradora amb les persones que migren al país.
 - Una Andorra on els polítics siguin més propers i accessibles a la ciutadania.
 - Una Andorra més comprensible amb l'estrès laboral i on els drets laborals siguin més presents.
 - Una Andorra amb un sistema de salut universal i gratuït, que inclogui a tothom.
 - Un país on la gent gran està al centre de les polítiques públiques i on se les té en compte en l'elaboració d'aquestes.
 - Una Andorra amb un sistema de salut sostenible, i amb un volum de població en la mateixa línia.
 - Una Andorra cohesionada i amb uns espais que no segreguin entre rics i pobres.
 - Un país amb un model polític que permeti a les persones nouvingudes exercir els drets polítics com a ciutadà.
 - Un país que promogui la prevenció en salut com a generadora de salut, a través de la vida activa i la promoció de l'esport, l'alimentació saludable i els drets laborals.
- **Transició energètica i medi ambient:**
 - Una Andorra amb un medi natural conservat, evitant el creixement i l'urbanisme desmesurat.
 - Una Andorra més sostenible energèticament, que avanci cap a un decreixement en el consum energètic.
 - Una Andorra que prioritzi les energies renovables, reduint la seva dependència energètica de l'exterior, i amb un parc de vehicles elèctrics important.
 - Una Andorra amb una gestió dels seus residus més eficient.
 - Una Andorra amb un transport públic més sostenible i de qualitat.
 - Un país que protegeixi el paisatge i amb una planificació urbanística que respecti el medi natural.
 - Una Andorra que ha entès que prioritzar el medi ambient és augmentar el benestar de la seva ciutadania i del propi medi.
 - Una Andorra que generi llocs de treball a partir de la conservació del seu medi natural.
- **Diversificació, transformació econòmica i digital:**
 - Una Andorra amb una economia més diversificada i que no depengui principalment del turisme per generar activitat econòmica.
 - Una Andorra amb un sector digital desenvolupat, orientat a les necessitats del país, tant en l'àmbit econòmic com de projecció exterior.
- **Habitatge, demografia, ordenament del territori i connectivitat:**
 - Una Andorra en la qual les necessitats migratòries estiguin més en sintonia amb les capacitats del país per assumir aquesta migració i la sostenibilitat dels recursos.
 - Una Andorra que protegeixi un dret a l'habitatge digne per a tots els residents del país i amb una estabilitat poblacional òptima, limitada als recursos disponibles i sostenible en el temps.
 - Una Andorra millor connectada en transport col·lectiu, tant a l'interior com amb l'exterior.

- **Identitat, cultura i educació:**

- Una Andorra que conegui i reconegui l'aportació de les persones migrants, les quals han treballat durant les darreres dècades ajudant al creixement del país.
- Una Andorra que protegeixi el català.
- Una Andorra que promogui el multilingüisme (català, castellà i francès, a més d'altres llengües molt presents en les persones que han migrat al país) i que vetlli per eliminar la discriminació lingüística.
- Una Andorra amb un sistema educatiu públic capaç d'adaptar-se a la realitat de la població que hi hagi al futur, com persones nouvingudes, persones amb necessitats educatives especials.
- Una Andorra que mantingui la diversitat de sistemes educatius existents.
- Un país amb una formació capaç d'abastir les professions que necessita.
- Una Andorra que treballa en ressaltar, transmetre, enfortir i documentar la seva identitat i cultura, on les noves generacions i les persones nouvingudes puguin percebre les arrels, les tradicions i la identitat del país, i on les persones puguin ser partícips independentment de la generació a què pertanyin.
- Una Andorra plural, que ressalta la cultura i identitat andorrana i, alhora, reconeix les identitats diverses de les persones que han migrat al país.
- Una Andorra catòlica, treballadora i catalana, que mantingui el copríncipat.
- Una Andorra amb un sistema universitari que sigui més capaç d'absorbir el talent nacional i internacional.

Per tal d'assolir aquests futurs desitjables, les persones participants fan algunes recomanacions:

- **Salut i cohesió social:**

- Reduir el nombre d'anys necessaris per aconseguir la nacionalitat i promoure que les persones que han migrat al país puguin exercir els seus drets polítics.

- **Transició energètica i medi ambient:**

- Promoure l'educació ambiental i la relació amb el medi natural i el paisatge.
- Conscienciar sobre la gestió dels residus.

- **Diversificació, transformació econòmica i digital:**

- Cercar que empreses del sector tecnològic, innovació, recerca o petita indústria s'ubiquin al país.

- **Habitatge, demografia, ordenament del territori i connectivitat:**

- Definir un model de transport col·lectiu per cable que connecti les diferents parròquies.
- Connectar Andorra i la Seu d'Urgell amb una línia de ferrocarril.
- Connectar Andorra amb Lleida o Puigcerdà en tren.
- Promoure polítiques que incentivin la natalitat, tenint en compte que actualment és un dels països d'Europa amb una taxa de natalitat més baixa.
- Adaptar la planificació urbanística a les necessitats demogràfiques del país, evitant desenvolupar zones urbanes simplement per especulació.
- Aplicar mesures perquè determinats grups poblacionals, com la gent jove, la gent gran i els professionals que el país necessita puguin accedir a un habitatge digne.
- Limitar la compra d'habitatges amb fins especulatius.

- **Identitat, cultura i educació:**

- Promoure el català, el castellà i el francès, a més d'altres llengües molt presents al país com el portuguès, a través de títols internacionals equivalents amb la resta de països de l'entorn.

- Construir un museu nacional, com a espai de difusió de la cultura i la identitat del país.

Conclusions de la sessió

En l'àmbit **de la cohesió social i de la salut**, emergeix amb força el desig d'una Andorra **inclusiva**, on les persones que hi migren puguin sentir-se part integrant del país, amb drets polítics i socials reconeguts. Es demana un **sistema de salut universal, gratuït, i alhora sostenible**, i un model de benestar que posi al centre les persones grans, els drets laborals i la prevenció com a clau per a una millor qualitat de vida.

Pel que fa a la **transició energètica i el medi ambient**, la visió desitjada aposta per una Andorra **compromesa amb la sostenibilitat i la protecció del seu entorn natural**, entenent el medi ambient com un actiu essencial per al benestar col·lectiu i per a la pròpia economia. Alguns dels punts destacats són la importància de **reduir el consum energètic, avançar cap a les energies renovables**, millorar la **gestió dels residus** i **garantir una mobilitat més sostenible**, alhora que es promou un model territorial que freni la construcció desmesurada i conservi el paisatge.

En l'àmbit de **diversificació, transformació econòmica i digital**, les visions recollides expressen la voluntat de **diversificar l'economia més enllà del turisme**, apostant per sectors com el **digital**, l'**economia verda** o la **innovació**, i fent-ho d'una manera que reforci la sobirania econòmica i la qualitat de vida de la població.

Pel que fa a l'**habitatge, la demografia i l'ordenament territorial**, es planteja la necessitat d'una Andorra que **garanteixi el dret a un habitatge digne** i que gestioni el creixement poblacional d'acord amb la **capacitat del territori i dels recursos naturals** existents. Es manifesta també la necessitat de disposar d'una **millor connectivitat interna i externa**, sobretot mitjançant un **transport col·lectiu eficient i sostenible**.

Finalment, en relació amb la **identitat, la cultura i l'educació**, es configura una visió d'Andorra com un **país plural**, que **reconeix i integra la diversitat cultural i lingüística** de la seva població alhora que és capaç de **preservar la seva identitat pròpia** —la llengua, les tradicions i les institucions. Es destaca la importància del **sistema educatiu actual, flexible i inclusiu**, remarcant la necessitat de fomentar el **multilingüisme** i reforçar la **formació professional i universitària** per retenir i atraure talent.

En conclusió, les aportacions recollides reflecteixen una visió d'una **Andorra més justa i cohesionada socialment i sostenible**, capaç d'afrontar els reptes socials, econòmics i ambientals del futur sense perdre la seva identitat ni deixar de banda l'equilibri entre la població i els recursos.